

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Articuli, de quibus egerunt visitatores in regione Saxoniae

Melanchthon, Philipp

[Wittenberg], 1527

De traditionibus humanis

[urn:nbn:de:bsz:31-93298](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-93298)

cōstituta stupranti, aut ducat, aut dotet.

Quod si quis ducat contra parentum voluntatem, debet retinere: Respōdeo: æquum est ut retineat. Quia quanquam parentes habeant ius aliquod, tamen eo iure uti debent sine iniuria. Debent tamen à Magistratibus aliqua mediocri pœna puniri, qui contrahunt contra voluntatem parentum, si parentes hoc non ultro condonāt liberis. Item, sunt uidentia causæ, quur parentes cupiāt rescindi contractum.

DE TRADITIONIBVS humanis.

Iam hoc postremo loco tractādo, magna pars concionatorum plurimum collocant temporis, quum loci pœnitentiæ, timoris, fidei, bonorum operū, obedientiæ erga Magistratus, multo magis necessarij sint ad instituendam conscientiam & mores, quàm hæc disputatio de traditionibus humanis. Et planè nunc est nouum genus caloris eorum, qui clamitāt scelus esse, hæcere cuculla, aut non edere feria sexta carnes. De timore dei inter im
nihil

nihil dicunt. Tum enim quid aliud faciunt, quàm quod ait Christus : Glutiūt Camelum, & colant culicem? Propterea moneo concionatores, ut uulgo recte de hoc loco dicant & caute, Tractent ea potius, quæ ad ædificationem faciunt, nempe superiores locos. Nímia enim insectatio traditionum hominum, quid facit aliud, quàm ut uulgus adsuefeat ad omnium legum humanarum & diuinarum cōtemptū? Nō enim discernit uulgus factis inter diuinas & humanas leges. Itaq; hoc genus scandali summe cauendum est docentibus.

Traditionum, aliæ manifeste præcipiunt contra diuina præcepta, & nō sunt seruandæ, quia dicunt Apostoli Act. 5. Oportet deo magis obedire, quàm hominibus. Huiusmodi sunt nundinationes Missarum, ut quum Missæ leguntur tantum pecuniæ causa pro defunctis.

Missæ enim est instituta, ut esset sacramentum, seu memoriale uiuorū, ad exercendam eorum fidem. Mortuū uero nullo opere possunt exercere fidem suam. Sic etiam est traditio de cœlibatu, quia

C 2 pugnat

pugnat cum loco, ubi Paulus ait: Melius est nubere quam uri. Cogit enim traditio illa eos, qui utuntur ad peccandum. Utuntur autem illi, qui nullo modo possunt continere.

Secundo, quaedam traditiones sunt de medijs rebus. De his ita doceant, non eas esse necessarias ad iustificationem, sicut Christus ait: Frustra colunt me mandatis hominum. Sed inter has quaedam sunt utiles ad pacem ecclesiae, ut observatio Dominicae, aut aliarum feriarum, Paschatis, Pentecostes, Natalis, aut similia. Oportet certum diem populo constitui, quo conveniat ad discendum, nec semel tota historia Evangelica tradi potest. Quare alia alijs diebus traditur, alia Paschati, alia in Pentecoste, alia in Natali docentur. Ad hunc usum tales traditiones servandae sunt, quia praecipit Paulus: Omnia fiant in ecclesia cum decore. Est enim confusio, si non constitueretur certus dies multitudini, quo conveniret. Huiusmodi etiam ordinatio concionum est. Effet enim confusio, si suam quisque concionem faceret, & non certam aliquam
canti

cantilenam omnes canerent.

Sic igitur hæ traditiones sunt seruanda, non tanquam necessariae ad iustificationem, sunt tamen utiles ad pacem. Et sicut longa ueste, non militari sacerdos libere utitur, & alia alio labore uel negotio uti potest. Si quis argumentatur, potestatibus esse obediendum, & potestatem præcipere omnes traditiones seruari. Item: Supra cathedram Mosi sederunt scribæ, quicquid dicunt, facite. Respondeo: Obediendum est potestati, sed si præcipiat facere contra præcepta dei, iam deo plus obediendum est, & Christus iussit pseudopphetas uitari. Porro omnes traditiones, etiã mediæ, sunt contra Euangelion, quando exiguntur tanquam dei præcepta necessaria ad iustificationem, quia Paulus ait: Nemo nos iudicet in cibo aut potu, &c.

Item uocat doctrinas daemoniorum, sed tamen quum existimentur necessaria, uidendum est, quod Christus ait. Et Paulus noluit circumcidere Titum, quum circumcisio tanquam necessaria exgeretur. Sed in uiolandis traditionibus ser

C 3 uanda

uanda est moderatio, ne offendamus infirmos. Infirmi aut sunt duplices, Alij accipiunt occasionem licetia, ut magna pars uulgi, ex causa traditionu uiolatio-
ne nesciunt fieri, incipiuntq; diuinas & hu-
manas traditiones contemnere. De hoc gradu scadali dictu est: Væ homini, per que ueniunt scandala. Alij sunt infirmi, q nondu satis sunt instructi, & suspicantur doctrina falsam esse, itaq; abalienant reli-
quis doctrinae partibus necessarijs. Paulus ait, se malle mori, q; offendere fratrem. Itē: Si haberē fidē, ut montes transferrē, charitatē aut nō habeo, nihil sum. Cedit igit in tali casu fides aliquādiu charitati, ppter ea huiusmodi offensiones diligen-
ter uitanda sunt. Hac satis est monuisse.

De traditionibus hominum nō prodest usque adeo multum quotidie disputa-
tare apud uulgos. At isti sunt maximorum scandalorū autores, sicut qui uulgo sunt autores maioris licentia. Quare non potius hortantur eos ad seruitutē: ut Paulus ait: Qui uocatus est in circūci-
sione, non accerlat preputium. Qui est apud eos, qui uescunt carnibus, uescat
in no7

in nomine domini. Qui est apud alios
non uescētes, non iudicet eos, & abstineat.
Hoc cōsiliū dedit Ambrosius matri Au-
gustini, ut Romæ seruaret ritus eius ur-
bis, Mediolani Mediolanen. ritus, satis
em̄ sciret, qđ non iustificēt. Diligēter etiā
discernant Ecclesiasticas traditōnes, ne
putent legibus ciuilibus conscientias non
teneri. De his enim ait Paulus: Obedite
non solum propter metū, sed etiā propter
conscientiam.

DE LIBERTATE CRISTIANA.

Libertas Christiana primum hæc est,
habere remissionē peccatorū per Chri-
stum, & consequi spiritū sanctū, per quē
liberemur à potestate diaboli. Ioan. 4. Si
uos filius liberarit, uerè liberi estis. De
hoc gradu libertatis diligēter docendū
est. Nā hæc affert consciētis maximā uti-
litatē. Consolatio em̄ cōcepta corde, lu-
cantes cū peccatis iuuat, quū sciunt sibi
promissum esse auxiliū aduersus infir-
mitatē carnis, aduersus diabolon, ne uin-
cantur, ne rapiantur ad peccandū.

Secūdus gradus est, liberatos esse nos
à lege Mōsi sicut Paulus ait ad Ephes. 2.
& Collos. 2. C 4 Sunt